

‘Eén ding weet ik zeker: ik zal weer onthecht raken’

Haig Balian (55)

directeur van dierentuin Natura Artis Magistra

Tijd van leven

Waar blijft uw tijd?

‘Ik had vroeger een enorme angst om veertig te worden. Deels komt dat door mijn vader; hij dacht dat hij dood zou gaan op zijn veertigste, maar dat bleek bijgeloof. Mijn idee was: als je veertig werd, dan was je oud en behoorde je tot een gelijkvormig volk. Want als je jong bent, zien al die ouderen er hetzelfde uit. Veertig worden was een ijkpunt, en daarna besloot ik dat de volgende stap de dood was. Daarmee is de tijd eigenlijk oneindig geworden; die meet ik niet meer in jaren.’

Waar heeft u te weinig tijd voor?

‘Ooit wilde ik een boek verfilmen van Julian Barnes, *Before She Met Me*. Daarin staat een alinea met een prachtige ode aan de middagseks. Dat het op een gestolen moment gebeurt, een moment zonder enige verplichting. Ik vond die scène een openbaring: je weet dat het waar is, maar je realiseert het je niet zo. Natuurlijk is het allemaal lekker, maar als het ’s avonds gebeurt, is het toch meer ingekaderd.’

Waar bent u over lange tijd?

‘Op het moment dat ik stop bij Artis moet ik mijn huis uit. Dat is de afspraak: de dienstwoning is gebouwd voor de directeur en die traditie moet worden voortgezet. De vraag is: waar gaan we leven? Ik heb geen ambities meer om iets anders te gaan doen. Mijn familie heeft altijd veel gereisd en met onze gemengde achtergrond – mijn vrouw is Duits en ik ben half-Armeens – kunnen we overal naartoe, ik ben redelijk vrij en onafhankelijk. Argentinië vind ik een fantastisch land, maar we weten het gewoon nog niet. Misschien blijven we niet op één plek en hoppen we een beetje. Het is spannend en eng omdat ik er nog geen vorm voor heb. Maar één ding weet ik zeker: ik zal weer onthecht raken.’

In wat voor tijd leven we?

‘Aan de ene kant in een tijd waarin we extreem individualistisch zijn. Aan de andere kant zijn we groepsdieren die een ongelooflijke behoefte hebben om samen te zijn. Kijk maar naar de bioscopen, naar evenementen, naar Artis. Allemaal plaatsen waar veel mensen samenkomen die samen iets willen beleven. Ons contact zit in heel veel lagen. Ik vind het fascinerend dat bijvoorbeeld een partnerkeuze veel meer met een chemische reactie te maken heeft dan we denken. We worden voor een groot deel geleid in ons gedrag en het laagje cultuur dat op ons zit, is heel dun. Godzijdank leven we in een land waarin dat laagje cultuur nog steeds belangrijk is.’ ■

door Caroline Buijs foto Bert Nienhuis

